עתירה 1-22

בבית בית הדין העליון של איגוד הכדורסל

לפני **השופט (בדימוס) פרופ' עודד מודריק**
עו"ד גדעון פרייטג
עו"ד יורם וסרצוג

העותרים

1. **מועדון הכדורסל הפועל חיפה**
2. **יהונתן פלג**
   ע"י עו"ד רועי רוזן

נ ג ד

1. **מנהלת ליגת העל לגברים**
   ע"י עו"ד חגי אשלגי
2. **איגוד הכדורסל בישראל**
   ע"י עו"ד דן שווץ ו-עו"ד עדי בר
3. **ארגון שחקני הכדורסל בישראל**

פסק דין

1. מועדון הכדורסל הפועל חיפה והשחקן יהונתן פלג ["**הפועל חיפה**" "**העותר**" ושניהם יחדיו "**העותרים**"] עותרים לביטולה של החלטת מנהלת ליגת העל בכדורסל לגברים ["**המנהלת**"] שאינה מוכנה להקנות לעותר מעמד של שחקן פיתוח ישראלי -Home Grown Player ["**שפ"י**" " **HGP**"] ומטילה על הפועל חיפה חובת תשלום היטל בגין רישום העותר כשחקן בקבוצה.

נסיבות רקע

2. ביום 22.7.2021 ניתן פסק דין בבית דין זה בעתירה 10/20 **בורדיון ואח' נ' מנהלת ליגת העל ואח'** ["**פסק המתאזרחים**"]. 17 העותרים ביקשו לבטל הסכם שנכרת בין המנהלת לבין ארגון

שדרות יהודית 36, תל אביב. 0161573 ת.ד 57922 | 36 Sderot Yehudit, Tel Aviv 6157301 P.o.box 57322, Israel
טלפון: 03-5686666 פקס: 03-5686667 | Tel: 972-3-5686666 Fax: 972-3-5686667 .
ibasketball.co.il | ibba@basket-ball.co.il

השחקנים שערך הבחנה בין שחקני פיתוח ישראליים לבין שחקנים אזרחים ישראליים שאינם בוגרים של קבוצות נוער ישראליות [״**שחקן ישראלי חדש** – ״**שי״ח**״].

3. ההסכם קבע שלושה עיקרים: (1) מגבלת שיתוף שחקנים זרים; (2) חובת שיתוף שפ״י בכל משחק; (3) היטל בגין רישום שי״ח שלא חלפו 4 שנים מיום שקיבלו אזרחות ישראלית בקבוצות הליגה השונות [״**תקופת המתנה**״].ההסכם הציב מגבלות שיתוף שי״ח בשני היבטים; האחד עלויות כספיות מסוימות שיוטלו על קבוצה עם רישום שי״ח [״**היטל**״]; השני מגבלות שיתוף מתאזרחים בטופס המשחק. נקבעה גם ועדת חריגים שהוסמכה להחריג קבוצות מתשלום ההיטלים הכספיים.
4. איגוד הכדורסל לא שותף בגיבוש ההסכם. פסק המתאזרחים הטיל על האיגוד חובת גיבוש הסדר חדש. עד לגיבוש ההסדר החדש הותיר הפסק את ההסכם על כנו, בשינויים מסוימים באופן שלא יחרוג מעונת המשחקים 2021-22
5. אלה השינויים בהסכם שנקבעו בפסק המתאזרחים : (1) תקופת ההמתנה קוצרה לשנתיים; (2) קיצוץ סכומי ההיטל ב-50% ופטור ממנו לרישום שי״ח ראשון; (3) שינוי בהרכב ועדת החריגים ודרישה לקביעה מראש של תבחיני שיקול הדעת של הוועדה [״**המתווה המרוכך**״].
6. העותר נולד בישראל ומחזיק באזרחות ישראלית. הוא בן להורים אזרחי ישראל שירדו מן הארץ והשתקעו במדינה אחרת כלשהי[1]. ככל הנראה לקראת עונת המשחקים הנוכחית הגיע העותר לישראל וחתם על חוזה עם הפועל חיפה לשחק בשורותיה בעונת משחקים זו.
7. בין המנהלת לבין העותרים נתגלעו פערים גדולים בשאלת מעמדו של העותר ביחס ליישום פסיקת בית הדין העליון ב״עתירת המתאזרחים״. המחלוקת נוגעת לעניין ההיטל שצריך להשתלם בהקשר לרישום שי״ח וממנה העתירה.

עיקר טיעוני העותרים

8. פסק המתאזרחים הותיר על כנה חובת תשלום היטל בגין רישומו של שי״ח. אולם הפסק ״ריכך״, בהקשר זה, את הסכם המתאזרחים על ידי הקטנת סכום ההיטל ומתן פטור מן ההיטל עבור רישום שי״ח ראשון.
9. שי״ח מוגדר בהסכם: ״**שחקן ייחשב 'אזרח ישראלי חדש' ככל שהוא אזרח ישראלי שאינו בוגר מחלקת נוער[2] ושחלפו פחות מארבע שנים מעת קבלת אזרחות ישראלית**״. העותר אמנם אינו בוגר מחלקת נוער בישראל[3] אך הוא אזרח ישראל מיום לידתו ולפיכך אינו נופל בגדר ״אזרח ישראלי חדש״ וממילא לא חלה חובת תשלום היטל בגין רישומו.

---

[1] אף אחד מן הצדדים, ראש וראשונה להם – העותרת, לא מסר פרטים אודות העותר (גיל, פרק הזמן שחלף למן ירידת הוריו מן הארץ, מתי הגיע העותר לישראל והאם שהותו בארץ היא לפרק זמן מוגדר ומהו פרק הזמן)
[2] די בכך ששחקן שיחק שתי עונות במחלקת נוער ישראלית כדי שייחשב כ"בוגר מחלקת נוער"
[3] ממכתבו של אבי העותר עולה שהעותר שיחק שנה אחת בקבוצת ילדים בישראל

עיקר טיעוני המשיבים

המנהלת

10. המנהלת בחרה שלא להשיב תשובה שמנתחת את מעמדו של העותר בזיקה להסכם ולחובת תשלום היטל מכוחו. תשובת המנהלת גורסת שהעותר הוא שחקן ישראלי ושעניינה של העתירה אינה שאלת האזרחות. תכלית העתירה, כך טוענת המנהלת, היא לפטור את הפועל חיפה מתשלום היטל בגין שי"ח אחר שייחשב כנרשם ראשון שפטור מן ההיטל.

האיגוד

11. האיגוד מסתייג מן ההסכם ולפיכך אינו נכון להביע עמדה בעניין תהליכים שנגזרים מן ההסכם. בכל זאת בשולי תגובתו ציין בא כוח האיגוד שהגדרת "שחקן ישראלי חדש" לפי ההסכם כוללת שלושה רכיבים מצטברים:

א. השחקן הינו בעל אזרחות ישראלית; ב. הוא אינו בוגר מחלקת נוער; ג. חלפו פחות מ- 4 שנים מעת קבלת אזרחותו הישראלית

12. מאחר שהרכיב השלישי אינו מתקיים, במובן זה שהעותר הוא אזרח ישראלי מלידה, אין להגדירו כ -שי"ח. מכאן "**לא ברורה לאיגוד ההחלטה שהתקבלה בשים לב לעובדות המתוארות בעתירה והוראות ההסכם בין המנהלת לארגון השחקנים**".

ארגון השחקנים

13. עיקר תגובת ארגון השחקנים מסתכמת בשורות הבאות:

יונתן פלג אכן לא צריך לשלם קנס כי הוא מחזיק בתעודת זהות מעל 4 שנים ובכל קבוצה אחרת שהיה מגיע לא היה משלם קנס והיה יכול לשחק .הוא גם לא נחשב ל "שחקן מקומי" מאחר ולא שיחק במחלקות הנוער ובעצם המטרה של הקבוצה זה להכיר בו כ"שחקן מקומי" כדי לא לשלם קנס על מתאזרח חדש נוסף שיש לה בקבוצה

14. איך רישום שכעיקרון אינו מחייב תשלום היטל משנה את טיבו במעבר מקבוצה למשניה? מה הדין במקרה של העותר? נראה שגם לארגון השחקנים אין לכך פתרונים.

הכרעת הדין

15. נסיבותיו של העותר מחד אינן מקיימות את הגדרת "שחקן ישראלי חדש" ומאידך גם אין הוא בא בקהל שחקני הפיתוח הישראליים (Home Grown Player).

16. לעניין תשלום היטל, אין כל השלכה להיות השחקן שחקן פיתוח ישראלי. שכן הבחנה זו נוגעת רק לדרישת שילוב שפ"י בטופס המשחק. רישום שי"ח אינו מחויב בהיטל אם, טרם הרישום, חלפה תקופת ההמתנה. לעניין העותר אין, לכאורה, תקופת המתנה שכן הוא אזרח ישראלי מיום לידתו. האם מכך נגזרת מסקנה שרישומו (אם איננו רישום ראשון בסדרה של רישומי שי"ח) אינה

שדרות יהודית 36, תל אביב. 0161573 ת.ד 57922 | 36 Sderot Yehudit, Tel Aviv 6157301 P.o.box 57322, Israel
טלפון: 03-5686666 פקס: 03-5686667 | Tel: 972-3-5686666 Fax: 972-3-5686667 .
ibasketball.co.il | ibba@basket-ball.co.il

מחייבת היטל? ההסכם לא צפה נסיבות כאלה ועלינו "לסתום את הפרצה" בדרך של פרשנות תכליתית.

17. פרק ההיטל שבהסכם עוסק ברישום שחקנים שהם אזרחים ישראליים. אין הוא דן בשחקנים זרים. מטרתו של פרק זה היא להטיל חיוב כספי מסוים בשל רישום אזרח ישראלי שאינו שפ"י. האפיון המרכזי של שחקן שהוא אזרח ישראל שבגינו משולם היטל הוא שהשחקן לא צמח והתפתח כשחקן במדינת ישראל במחלקות הילדים והנוער. הנחת הבסיס של ההסכם היא שבשל עלויות היטל בשל רישום שי"ח הקבוצות יַקְנו עדיפות מסוימת לרישומי שפ"י[4]. האפיון המרכזי של שי"ח כאזרח ישראלי שהתפתחותו כשחקן נעשתה בארץ נֵכַר תואם גם את העותר. אף הוא אזרח ישראלי שהתפתחותו כשחקן התהוותה כולה בארץ זרה. התכלית של קידום שפ"י באמצעות היטל חלה גם לגביו.

18. ההסכם ו"המתווה המרוכך" קבעו "תקופת המתנה" שלאחריה אין לחייב רישום של שי"ח בהיטל. הגיונה של "תקופת ההמתנה" , שהיא כעת בת שנתיים, בשנים אלה: ראשית, גידור ההמתנה לשנתיים מצמצם את פרק הזמן שבו מתקיימת הבחנה בין אזרח ישראל אחד למשנהו. שנית, תקופת ההמתנה מאפשרת לבחון את מידת הנכונות של השחקן להשתקע בישראל ולקיים בה את פעילותו הספורטיבית. לשון אחר ההמתנה מאפשרת לברר (בסבירות מסוימת) אם השחקן הוא "אורח לרגע" שרואה במדינת ישראל "תחנת מעבר" למקומות אחרים או שמא יקיים השתלבות אמיתית ומלאה במדינת ישראל.

19. על רקע זה צריך לבחון את עניינו של העותר. שנות אזרחותו הישראלית כשנות חייו. אולם אלה, רבות ככל שיהיו, אינן מבטיחות ששהותו בישראל תהיה שהות מתמידה (לפחות למשך תקופת ההמתנה). מוצדק לכן להעמידו בעת הזאת במעמד (סטטוס) זהה לזה של שי"ח. כל עוד אין הסדר תקנוני שיחליף את ההסכם, משתחלוף תקופת ההמתנה יהיה העותר ככל אזרח ישראלי לעניין היטלי הרישום.

התוצאה

20. **התוצאה היא שהעתירה נדחית. רישומו של העותר מחויב בהיטל זהה לזה של שי"ח, על פי מיקומו בסדר רישומי שי"ח בהפועל חיפה**

ניתן היום י"ח שבט, תשפ"ב (20 ינואר, 2022) ויומצא לצדדים בדוא"ל

השופט (בדימוס) פרופ' עודד מודריק	**עו"ד יורם וסרצוג**	**עו"ד גדעון פרייטג**
נשיא בית הדין	**חבר בית הדין**	**חבר בית הדין**

[4] בפסק המתאזרחים עמדנו על סיבת ההבחנה בין אזרח לאזרח ועל מטרתה העיקרית של עידוד קידום שפ"י. עמדנו על כך שהסדרי ההסכם, לרבות "המתווה המרוכך" צריכים לעבור בחינה מחדש. האיגוד קיבל על עצמו לקיים בחינה זו. לפיכך אין לנו צורך לדון בהצדקה להסכם שבאמצעות "ריכוך" מסוים ניתן לו תוקף.

שדרות יהודית 36, תל אביב. 0161573 ת.ד 57922 | 36 Sderot Yehudit, Tel Aviv 6157301 P.o.box 57322, Israel
טלפון: 03-5686666 פקס: 03-5686667 | Tel: 972-3-5686666 Fax: 972-3-5686667 .
ibasketball.co.il | ibba@basket-ball.co.il